

Domače NOVICE

LETO V.

Štev. 7

Lenart, 8. aprila 1965

Urejuje uredniški odbor: Franjo Muršec, predsednik — člani: Breda Stuhec, Jože Suman, Franc Suman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik: FRANCEK STEFANEC — Uredništvo in uprava: Lenart, Ptuj-ska cesta 5 — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtlet — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor št. 604-11-608-103 — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart — Tiska CP »Celjski tisk« Celje

USPEŠNO ZAKLJUČENE VOLITVE

26. IN 28. MARCA JE VOLILO 5946 VOLIVCEV

26. marca je 435 volivcev iz delovnih skupnosti izvolilo 7 odbornikov za zbor delovne skupnosti občinske skupščine. Udeležba na volitvah je bila 97,52 %. V družbenih službah so volitve končali do 8. ure zjutraj, v gospodarskih organizacijah pa do 10. ure. 100 % udeležba je bila v delovnih organizacijah s področja zdravstva in šolstva.

28. marca je 4695 volivcev na 37 voliščih izvolilo 12 odbornikov za občinski zbor občinske skupščine. Udeležba na volitvah je bila 91,94 %. Istega dne je 816 volivcev iz kmetijske podskupine izvolilo 6 odbornikov za zbor delovne skupnosti občinske skupščine. Udeležba na volitvah je bila 99,63 %. Do 7.30 ure zjutraj so končali volitve v kmetijski podskupini v volilni enoti 12 v Zavrhu, Rogoznici in Nadbišecu, v volilni enoti št. 4 v Benediktu in v volilni enoti št. 2 v Ani. Ob zgodnjih urah so bile končane volitve tudi na nekaterih drugih voliščih. K dobri udeležbi na volitvah je pripomogel interes občanov, da za odbornike občinske skupščine izberejo najboljše soobčane.

NOVOIZVOLJENI ODBORNIKI

26. marca letos so bili v delovnih skupnostih občine izvoljeni naslednji odborniki za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine:

Ivan Trdin, Branimir Kos, Olga Čeh, Ljudmila Kustec, Teodora Markovič, Angelca Kraner in mr. ph. Marija Antauer.

28. marca letos so bili v občini izvoljeni naslednji za odbornike občinskega zbora občinske skupščine:

Jože Purgaj, Feliks Damiš, Janez Urbanič, Franc Lorber, Jože Valner, Feliks Trojner, Janez Firbas, Anton Firbas, Janez Trinkaš, Branko Baloh, Jože Šiker in Franc Lešnik.

Istega dne so bili za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine izvoljeni za odbornike (v kmetijski podskupini) naslednji:

Marija Gutman, Franc Krempel, Franc Kovačič, Franc Mencinger, Franc Kranfogl in Janez Golob.

Konstituiranje nove skupščine je bilo v nedeljo, 4. aprila. Ob tej priliki so bili tudi izvoljeni nekateri republiški in zvezni poslanci.

NAMENILI SO VEČ SREDSTEV ZA ŠOLSKE MLEČNE KUHINJE IN SOCIALNO VARSTVO

24. SKUPNA SEJA OBEH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE LENART SPREJELI SO DRUŽBENI PLAN IN PRORAČUN ZA LETO 1965 — PREDVIDEVAJO, DA BO LETOS NARODNI DOHODEK NA PREBIVALCA 136.000 DIN — V OBRTI PORAST DRUŽBENEGA PRODUKTA ZA 17,8 % — NA PODROČJU TRGOVINE BO PADEC DRUŽBENEGA PROIZVODA ZA 6 % — V DRUŽBENEM SEKTORJU HITREJŠI PORAST DRUŽBENEGA PROIZVODA KOT V PRIVATNEM — LOVSTVO IN RIBIŠTVO JE PRVIČ ZAJETO V DRUŽBENEM PLANU OBČINE — SPREJET SKLEP O VPLIVNIH OBMOČJIH NASELJ V OBČINI — SPREMEMBE PRI ODVAJANJU AMORTIZACIJE HIŠNIH SVETOV — IMENOVALI 45 SODNIKOV POROTNIKOV ZA OBČINSKO SODIŠČE — PRIPOJITEV ŠIVILJSTVA IN KROJAŠTVA LENART H KOMUNALNEMU PODJETJU — PRI IZDELAVI DRUŽBENEGA PLANA IN PRORAČUNA SO BILI UPOŠTEVANI PREDLOGI OBČANOV.

27. 3. 1965 je bila v Lenartu 24. skupna seja obeh zborov skupščine občine Lenart. Na seji so sprejeli družbeni plan in proračun občine in druge važne sklepe.

Družbeni plan je bil sprejet brez razprave odbornikov. Iz plana je razvidno, da je možno pričakovati povečanje rasti vsega gospodarstva v občini v letošnjem letu za 8,3 %. Skupen družbeni produkt naj bi bil dosežen v letošnjem letu v višini 2.388.257 din, skupni narodni dohodek pa v višini 2.276.877 din. Družbeni produkt na prebivalca bo letos 142.870 din, narodni dohodek na prebivalca pa 136.200 din. Kljub temu, da družbeni plan upošteva poleg obstoječe materialne osnove dokajšnja investicijska vlaganja in optimal-

ne napore delovnih ljudi, je predviden nivo družbenega produkta še vedno izredno nizek v primerjavi z nivojem v republikah. Takšno stanje narekuje potrebo po relativno hitrejšem gibanju gospodarstva v naši občini, sicer bomo v razvoju še bolj zaostajali.

Predvideno je, da se bo družbeni produkt v družbenem sektorju povečal za 11,9 %. S tem bi se udeležba družbenega sektorja v skupnem družbenem produktu v letu 1965 povečala od 39,29 % iz leta 1964 na 40,60 %. Iz tega izhaja, da postaja družbeni sektor vedno bolj odločujoči faktor nadaljnega gospodarskega razvoja tudi v naši občini.

Glavni gospodarski panogi v ob-

(Nadaljevanje na 4. strani)

V STATUTIH NE NAJDEMO ČLOVEKA PROIZVAJALCA

NIZKA PRORAČUNSKA POTROŠNJA NA PREBIVALCA — TUDI V SLOVENIJI SO NERAZVITA OBMOČJA — PLAČILNA LISTA NI TAJNA — OSEBNI DOHODKI SO RASLI, PRODUKTIVNOST PA NE — OBČNI ZBOR OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA LENART

»Dejstvo je, da je sindikalna podružnica edina masovna družbeno politična organizacija v delovnih organizacijah in delovnih skupnostih, katera zajema v naši občini vse člane delovnih kolektivov in prav zaradi tega mora biti zelo vplivni družbeno politični faktor v pogledu vseh problemov in odločanj vseh vprašanj iz področja družbeno ekonomskih in notranjih odnosov, kateri obstojajo in kateri se formirajo v delovnih organizacijah, delovnih skupnostih in njihovih organih.« To je bilo poudarjeno v poročilu, ki ga je prebral na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta Lenart, dne 23. marca letos, predsednik TONE ŠKRBAN.

Nadalje je v poročilu dejal: »Za gibanje osebnih dohodkov v letu

1964 je značilno, da so bili v začetku leta dokaj nizki, in sicer v povprečju 28.230 din. Na tako nizko povprečje so vplivali OD zaposlenih, ki so prejeli pod 25.000 din, takih delavcev, pa je bilo kar 53,41 %. Med letom so bili sprejeti sklepi za odpravo osebnih dohodkov izpod 25.000 din. Na področju nagrajevanja pa niso bili doseženi zaželeni uspehi. Zelo majhne so razlike v dohodkih med dobrimi in slabimi organizatorji proizvodnje, med dobrimi in slabimi strokovnjaki in med tistimi v delovnih organizacijah, ki uspešno poslujejo in onimi, ki ne uspešno, v kolikor to ni celo nasprotno. V nekaterih delovnih organizacijah, ki so izkazale izgubo, so prav tisti, ki so za slabe uspe-

(Nadaljevanje na 8. strani)

18. aprila bomo
volilni upravi-
čenci volili
poslanca za
zvezni zbor
zvezne
skupščine

Naš kandidat za poslanca za
zvezni zbor zvezne skupščine
DR. ANTON VRATUŠA

DOMA

in po svetu

V Srbiji, Bosni in Hercegovini so 21. marca volili odbornike občinskih zborov občinskih skupščin. Udeležba na volitvah je bila velika.

V »črnem pasu Alabame« je bil organiziran »Pohod svobode«. Dvakrat so pohod preprečili s silo in solzljivim plinom, nato pa s sodno prepovedjo in dva človeka sta morala dati življenje (črni mladenič in beli pastor). Naposled se je pohod izvršil pod zaščito ameriških federalnih čet. Nad 3000 pripadnikov črno-belega spreveda je šlo 50 milj daleč iz Selme v glavno mesto ene od združenih držav Amerike Alabame, v Montgomery, da si pridobe enakopravnost črnega življa. Po petdnevem »Pohodu miru« na Montgomery je pred 30.000 demonstranti govoril voditelj gibanja za pravice črncev Nobelov nagajenec za mir dr. Martin Luther King, ki je poudaril v svojem govoru, da je segregacija na smrtni postelji in da gre sedaj samo za vprašanje, kakšno ceno bodo sedaj plačali segregacionisti za pogreb segregacije. Ob povratku iz Montgomeryja so segregacionisti napravili ponovno zločin, ubili so borko za črnske pravice Viola Luizo, ko se je vračala v Selmo.

V DR Vietnam se ponovno dogajajo grozodejstva. Ameriška letala napadajo ozemlja po prosti izbiri. Bombe dežujejo na ubogo ljudstvo in tudi to ni dovolj. Amerikanci so v vojni pričeli uporabljati tudi pline. Velike površine pa so polivale z bencinom in jih zažigali. Pri teh dejanjih so večkrat poškodovali celo lastne sile. Amerikanci vedo, da bi brez njihove pomoči v Jugovzhodnem Vietnamu režim kmalu padel in da bi prišel na oblast Vietkong (organizacija, ki vodi narodnoosvobodilno gibanje). V tej težki situaciji tudi Sovjetska zveza ni v lahkem položaju, po eni strani, kot socialistična država, po drugi strani, kot del azijske države. Narodnoosvobodilnemu gibanju pa je pripravljena pomagati. Tu pa je tudi dejstvo, da v atomski vojni ni zmagovalca, temveč pride do propada, to je tudi vzrok počasnosti odnosa SZ pri reševanju težkega vprašanja v Vietnamu. Vmes je tudi vprašanje odnosa Kitajske in SZ, Kitajska meji na Vietnam.

Avstrijski kancler dr. Klaus je bil na obisku v Jugoslaviji. Ob tej priliki so bili vodeni pristrčni razgovori med avstrijsko in jugoslovansko vladno delegacijo. Dr. Klaus je govoril tudi preko naše televizije. Posebnost njegovega govora je bil srbohrvatski jezik in želja za izboljšanjem odnosov med obema državama.

Zvezni izvršni svet je sprejel sklep o ukrepih in pogojih za oblikovanje višine cen nekaterih proizvodov in storitev.

26. in 28. marca smo imeli v Sloveniji volitve v občinski zbor in zbor delovnih skupnosti občinskih skupščin. Udeležba je bila velika.

Predsednik Tunizije Burgiba je bil na prijateljskem obisku v Jugoslaviji.

PROBLEMI PODRUŽABLJANJA KMETIJSKE PROIZVODNJE

DISKUSIJA, KI JO JE ODDAL NA V. KONGRESU ZKS DELEGAT FRANC ŠUMAN

V poročilu Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije je jasno začetna nadaljnja razvojna pot kmetijstva. Nakazana je vrsta stvari, ki bi naj pozitivno vplivale na hitrejši razvoj socializacije vasi, doseganje čim večje tržne proizvodnje v družbenem, kot zasebnem sektorju. Ker sem delegat iz neposredne proizvodnje, želim razpravljati o nekaterih problemih, ki še negativno vplivajo na hitrejši razvoj in ga večasih tudi zavirajo. Razvoj kmetijske proizvodnje se danes odvija v dveh osnovnih smereh in sicer: 1. v razširitvi družbenega sektorja kmetijske proizvodnje in 2. razvoj kmetijske proizvodnje zasebnega kmečkega proizvajalca preko kooperacije.

Z razmejitvijo interesnih območij za razvoj družbenega sektorja so več ali manj jasno nakazana območja, kjer se teži za oblikovanjem specializiranih obratov družbene kmetijske proizvodnje: po maksimalni varianti programa pridobivanja zemljišč, ki so na-

kazana v 7 letnem načrtu kmetijstva in v katerem se predvideva, da bodo imele kmetijske organizacije 1970 leta 200 tisoč ha ali 32 % obdelovalnih površin in 50.000 ha ekstenzivnih pašnikov, s čimer bi imele 27 % kmetijskih površin. Po minimalni varianti, h kateri se pod sedanjimi pogoji gospodarjenja bolj nagibamo, pa bi imeli 1970. leta 160.000 ha ali 25 % vseh obdelovalnih površin in 40.000 ha pašnikov ali 21 odstotkov kmetijskih površin.

Iz sedemletnega plana odkupa zemljišč občine Lenart je razvidno, da bi naj kmetijske organizacije odkupile 3.491 ha kmetijskih zemljišč tako, da bi bilo v družbenem sektorju 1970. leta 39 % vseh obdelovalnih zemljišč. Ni namreč dovolj samo zemljo odkupiti, temveč je sedaj važno na tej zemlji organizirati visoko rentabilno proizvodnjo. Predvsem je nujno, da se z arondacijo in komasacijo odkupljena zemljišča takoj kompletira v velike parcele in se pripravijo za proizvodnjo.

Pri odkupu zemljišč pa imajo težave kmetijske gospodarske organizacije v tem, da se odobrava za odkup zemlje kredit 110.000 din po hektaru, do čim pa vemo, da se danes v Sloveniji za takšno ceno zemlje ne dobi. Po splošnem porastu vseh cen je tudi porasla cena zemlje in se danes giblje povprečno po 200.000 din za hektar. Kot nam je znano, kmetijske delovne organizacije nimajo, vsaj v sedanjih pogojih, dovolj sredstev. Nekatere imajo še celo izgubo in ne morejo h končnim sredstvom dodajati potrebne razlike. Ker sredstev ni, se postavlja vprašanje, ali bodo lahko kmetijske organizacije realizirale odkup zemlje, kot ga predvideva družbeni plan, če ne bo banka spremenila kriterijev za dajanje kreditov. So pa tudi primeri, da močnejše gospodarske organizacije, ki imajo na razpolago lastna sredstva, odkupujejo zemljo po višji ceni, kot tiste gospodarske organizacije, ki so v začetni razvojni fazi.

(Dalje prihodnjič)

VISOKO PRIZNANJE

SKUPŠČINA OBČINSKE GASILSKE ZVEZE

Na nedavni skupščini občinske gasilske zveze v Lenartu je predsednik Okrajne gasilske zveze Maribor dodelil v imenu Gasilske zveze Jugoslavije »ZVEZDO TRETJE STOPNJE« gasilskemu društvu Lenart in **ODLIKOVANJE TRETJE STOPNJE** predsedniku Občinske gasilske zveze Lenart **Alfredu Pirherju**. Priznanja so bila podeljena za uspešno delo.

Na skupščini so sklenili, da bodo v aprilu in maju pregledali opremo in domove gasilskih društev v občini. V zimskem času bodo ponovno organizirali tečaje za izprašane gasilce. V juliju bodo sklicali častnike in podčastnike in preizkusili njihovo znanje. Do konca aprila pa bodo uredili članske kartoteke.

Pri organizaciji proslave 90-letnice gasilskega društva Gradišče bo sodelovala tudi občinska ga-

silska zveza. Med letom pa bo potrebno vso skrb posvetiti strokovnosti gasilcev.

Občinska gasilska zveza bo s prenehanjem okrajne gasilske zveze postala samostojnejša, zaradi tega jo še čakajo odgovorne naloge.

UKINILI AVTOBUSNO POSTAJO

V Sp. Zerjavcih (v bližini gostilne Elbl) od 29. 3. 1965 ne bo več avtobusne postaje zaradi nepreglednosti ceste na tem območju. Občani, ki so s tem prizadeti, se zgražajo nad enostranskim reševanjem tega vprašanja, saj je podobnih postaj v okolici precej. Občani upajo, da bodo odgovorni organi postajo ponovno odprli, ker imajo prebivalci do ostalih postaj zelo daleč.

O dograditvi ceste

LOKAVEC—ZGORNJA ŠČAVNICA

Cesta IV. reda Zg. Ščavnica—Lokavec naj bi bila prenešana iz upravljanja Komunalnega zavoda Lenart pod upravljanje Krajevne skupnosti Lokavec, ker je pretežno del ceste na njenem področju. S tem bi morala biti prenešana tudi finančna sredstva, ki so namenjena za ta del ceste. Vaščani Lokavca in Zg. Ščavnice so prepričani, da bi bila tako sredstva boljše izkoriščena, ker bi krajevna skupnost doprinesla tudi v obliki prostovoljnega dela.

O teh vprašanjih so govorili na zborih volivcev v teh krajih in so dali tudi predlog, da bi jo potem, ko bo cesta dokončno urejena, predali ponovno v upravljanje Komunalnemu zavodu Lenart.

Ze lani so bili vaščani iz območja Lokavca in drugih naselij pripravljeni iti prostovoljno urejevati cesto, vendar komunalni zavod tega ni izkoristil.

Cesta Lokavec—Zg. Ščavnica ima velik pomen za prevoz otrok iz podružnične šole v Lokavcu v višje organizirano šolo v Zg. Ščavnici.

MLADINA JE STORILA PRVI KORAK

Skoraj 200 prebivalcev iz Zavrha, Nadbišeca in Čermlijenšaka se je zbralo v soboto, 13. marca v lepo okrašen in delno prenovljeni dvorani v Zavrhu, na proslavi dneva žena.

Mladina je uredila zapuščeno završko dvorano in za prireditve pripravila kulturni program, ki je vseboval 22 točk. Pri delu so ji pomagale tudi ostale družbeno politične organizacije kraja.

Po proslavi je bila prirejena zakuska.

J. Erman

Premalo sodelovanja med štipendisti in štipenditorji

ŠTIPENDIJE SO SE POVIŠALE ZA 50 % — ŠTIPENDIRATI PREDVSEM NAŠE OBČANE — IZREDNI ŠTUDIJ JE TEŽAVEN ZARADI PREOBREMENJENOSTI V SLUŽBI — NI IZDELANIH PERSPEKTIVNIH PROGRAMOV KADROVSKIH POTREB — OBČINSKA KADROVSKA SLUŽBA NAJ BI POMAGALA SORODNIM SLUŽBAM V DELOVNIH ORGANIZACIJAH

V lenarški občini imajo štipendiste štiri delovne organizacije ali delovne skupnosti. Skupno štipendirajo na visokih šolah 5, na višjih šolah 6, na srednjih šolah 37 in na nižjih šolah 6. Iste delovne organizacije pa so omogočile izredni študij trem na visokih šolah, enajstim na višjih, de-

najvišja pa 12.000 din. Ne moremo trditi, da so se štipendije gibale v skladu s porastom stroškov. Čeprav je skupščina občine videla in ugotovila potrebe po štipendiranju kadrov, spriču stalnega pomanjkanja sredstev ni bilo mogoče zagotoviti večjih štipendij. V povprečju so se štipendije v zadnjem letu povečale za 50 %.

Ali hodijo vaši štipendisti na prakso?

Od štipendistov ne zahtevamo, da bi morali obvezno opravljati prakso, razen v primerih, ko je praksa predpisana po štipendijskem programu šole. Obvezno prakso opravljajo štipendisti v tistih organizacijah, ki najbolj odgovarjajo stroki njihovega študija in ki so najbližje njihovega doma. Vsako leto je omogočena tudi v upravi občinske skupščine praksa štipendistov, ki so to želeli na delovnih mestih, ki najbolje odgovarjajo stroki njihovega študija.

Kakšne ugodnosti nudi skupščina občine izrednim študentom — uslužbencem skupščine občine; ali se kažejo vidnejši uspehi pri tem študiju?

Od skupnega števila zaposlenih v upravi občinske skupščine je vpisanih na srednjih, višjih in visokih šolah 10 uslužbencev kot izredni slušatelji. Pogoji študija so precej težki, saj zaradi študija na delovnem mestu nimajo tako rekoč nobenih olajšav. Zato sistematično in kontinuirano težko študirajo. Posledica tega pa je, poredko polaganje izpitov. Zato študij izrednih študentov traja tudi dvakratno redno dobo študija ali pa dalje. Vsem izrednim študentom je dosedaj plačana šolnina, pred polaganjem izpitov pa dobivajo krajše študijske dopuste od 7 dni do enega meseca, odvisno od tega, za kakšno skupino predmetov namerava slušatelj polagati izpite. Drugih ugodnosti spriču pomanjkanja kadra dosedaj uslužbenci niso bili deležni.

Za štipendiranje in programiranje kadrov je nujna kadrovska služba v občini. Ali ima skupščina občine organizirano kadrovsko službo in kakšna je njena usmerjenost?

V preteklih letih štipendiranje v naši občini ni bilo plansko usmerjeno. Štipendij se ni razpisovalo po dejanskih potrebah, temveč jih je komisija za štipendije dodeljevala prosilec, ki so zanj zaprosili, pri tem pa upoštevala socialno stanje posameznega prosilca. Šele v zadnjih dveh letih smo v tem pogledu dosegli nekoliko izboljšav. Štipendije se sedaj razpisujejo po dejanskih potrebah v okviru možnih sredstev. Štipendiramo le tiste stroke, ki so v občini potrebne in kjer je najobčutnejše pomanjkanje tovrstnih kadrov. Vendar še nimamo v celoti izdelanega perspektivnega programa kadrovskih potreb, kar do neke mere otežkoča kontinuirano delo kadrovske službe. Do nedavnega kadrovske službe v občini nismo imeli formirane. Delovati je pričela šele v drugi polovici lanskega leta. Delo je bilo potrebno organizirati iz osnove, zato o kakšnih vidnejših uspehih še ne moremo govoriti. Kadrovska

služba naj ne bi delovala le za potrebe občinske uprave, temveč naj bi bila organizirana kot splošna kadrovska služba v občini, ki bi v sodelovanju z vsemi delovnimi organizacijami na območju občine vodila določeno kadrovsko politiko po smernicah občinske skupščine. Sodelovanje z delovnimi organizacijami se šele vzpostavlja.

Kadrovska služba je pričela z evidentiranjem kadrov v občini. Na podlagi zbranih podatkov bo možno izdelati konkretno analizo o potrebah po določenih profilih kadrov v občini ter temu nato prilagoditi tudi politiko izobraževanja obstoječega in šolanje novega kadra. Potrebno bo tudi, da bo kadrovska služba v občini tesneje sodelovala s šolskimi vodstvi. Že v višjih razredih osemletke bi se naj vršila odbira in usmerjanje učencev v določene poklice in v nadaljnji študij.

Kaj mislite o štipendijski politiki nasploh?

K dosedanjim odgovorom še to. Od leta 1955 dalje, ko je štipendiranje pričelo tudi iz občinskih proračunskih sredstev, je končalo študij na raznih šolah 98 štipendistov. Večina teh so bili prosvetni delavci — učitelji. Težave so v tem, da nekateri štipendisti, kljub pogodbeni obveznosti, po končanem študiju ne želijo nastopiti službe na območju občine, temveč iščejo načine, kako bi se pogodbeni obveznosti izognili ali pa vračajo štipendije. Drugi štipendisti pa po končanem šolanju opravljajo službo le toliko časa, dokler so pogodbeno vezani, nato pa iščejo zaposlitve drugje, tudi izven svoje stroke. Razmišljali smo že o tem, da bi štipendije dajali v obliki kreditov, vendar s tem ne bi dosegli večjih uspehov. Pri štipendiranju bomo morali v večji meri upoštevati naše občane, zato je tembolj nujno, da kadrovska služba tesno sodeluje s šolskimi vodstvi pri spremljanju razvoja učencev v višjih razredih osemletke. Od tam bo potrebno pričeti usmerjati kader v nadaljnji študij. Razen tega bi bilo potrebno omogočiti že zaposlenim, ki imajo določeno prakso, da z rednim študijem dobijo višjo strokovno izobrazbo.

ANTON ŠEBART:

»Po I. stopnji agronomije, ki sem jo v rednem roku končal v Mariboru na Višji agronomski šoli, sem želel nadaljevati študij na II. stopnji v Ljubljani. Ker za študij v Ljubljani nisem imel denarnih sredstev, sem poslal

prošnjo za dodelitev štipendije na več kmetijskih organizacij v SRS, med njimi tudi na Agrokombinat KZ Lenart. Tu so moji prošnji ugodili in mi omogočili nadaljnji študij. Zato sem kolektivno Agrokombinata zelo hvaležen.

Štipendijo prejemam od septembra 1963. leta, ko sem se vpisal v tretji letnik, v višini 15.000

Anton Šebart

dinarjev za prvo leto študija, v drugem letu pa bi naj prejemal 18.000 din. Z ozirom na stalen porast življenjskih stroškov pa mi je podjetje sedaj odobrilo štipendijo v višini 22.000 din.

Z Agrokombinatom KZ Lenart sem pogodbeno vezan. Višina štipendije zadostuje v trenutnih razmerah za kritje najnujnejših življenjskih potreb (hrana, stanovanje), ostala sredstva za nabavo tudi nujnih stvari (strokovna literatura, obleka) pa dobim z občasnim honorarnim delom preko študentske zadrage pri ZŠJ.

Običajno — poletne mesece, ki so namenjeni študiju in počitku, izkoristi mnogo študentov za službo, ki ga porabimo za nabavo literature in obleke. Višina moje štipendije ni odvisna od učnega uspeha, vendar imamo tu v Ljubljani s strani fakultete določene študijske pogoje za prestop v višji letnik in tudi v študijskih domovih je pogoj za bivanje določeno število izpitov.

Po analizah, ki jih je izvršila med študenti ljubljanska univerza, je razvidno, da so v zadnjem letu višine štipendij narasle, vendar se položaj štipendistov z ozirom na naglo rastoče življenjske stroške in potrebe študija ni bistveno izboljšal. Ugotovljeno je tudi, da število štipendistov pada, kar pa je odraz nerazumevanja naših gospodarskih organizacij do višjega strokovnega kadra.

ČESTITAJTE SVOJCEM

Dragi bralci, kakor ste opazili, v našem časopisu večkrat objavljamo oglase, reklame, razpise in podobno. Želimo, da se teh možnosti v našem časopisu poslužujete tudi vi. Poleg tega lahko ob rojstvih, porokah itd., čestitate svojcem. Ob raznih priložnostih pa imate možnost objavljati zahvale. Omenjeno objavljanje v Domačih novicah ni drago. Beseda oglasa, čestitke in zahvale stane 20 din. Dočim so reklame in razni razpisi znatno dražji.

Prepričani smo, da se boste v bodoče pogosteje posluževali omenjenih ugodnosti. Če nam boste vaše želje sporočili pismeno, potem morate navesti vaš točen naslov — naslov plačnika. Drugače vam zaželenega teksta ne bomo mogli objaviti. Lahko se oglasite tudi osebno na uredništvu »Domačih novic« Lenart, Ptujška cesta 5.

Vida Brumen

vetim na srednjih in enemu na nižji šoli.

Kaj več o politiki štipendiranja v naši občini, vam bosta dragi bralci, povedala: tajnica Skupščine občine Lenart **Vida Brumen** in študent agronomije **Anton Šebart**:

VIDA BRUMEN:

Skupščina občine Lenart ima skupno 28 štipendistov na raznih šolah. Povejte nam prosim, kakšen je kontakt med njimi in skupščino občine?

Skupščina občine štipendira v šolskem letu 1964/65 skupno 28 dijakov in študentov. Od tega na srednjih šolah 26 dijakov in dva študenta na višjih šolah. Med dijaki srednjih šol je 20 štipendistov — učiteljskihnikov in dijakov srednjih glasbenih šol ter srednjih šol za telesno kulturo. Stik s štipendisti ni ravno najboljši. Sklicujejo se največkrat dvakrat letno, to je ob polletju in ob koncu šolskega leta. Vsi štipendisti se teh posvetov ne udeležujejo, pa tudi drugače samoiniciativno ne iščejo stikov s štipenditorjem. Na štipenditorja se običajno obračajo, če jim ni pravočasno nakazana mesečna štipendija oz. kadar prosijo za povišanje štipendije. Na posvetih štipendisti izražajo svoje probleme, ki v glavnem izhajajo iz nizkih štipendij. Manj pa se zanimajo za splošna dogajanja v občini in za probleme občine kot celote.

Kakšen je porast štipendij v zadnjih letih v občini? Vemo, da se sedanje štipendije gibljejo med 6000 in 18.000 din?

Povprečna štipendija v letošnjem šolskem letu znaša 8000 din. Najnižja štipendija znaša letos 6000 din. Tako štipendijo prejema štipendist na srednji gozdarski šoli, štipendist na glasbeni šoli in nekateri štipendisti — učiteljskišniki. Najvišja štipendija znaša 18.000 din, ki jo prejema štipendist na višji šoli za sanitarne tehnike. V letu 1963/64 je znašala povprečna štipendija 5158 din ali najnižja 2500 din, najvišja pa 12.000 din, v letu 1962/63 pa je znašala povprečna štipendija 5344 dinarjev ali najnižja 2000 din,

PISMA BRALCEV

Komu naj pripišem obresti?

Od Franca Ploja iz Obrata št. 20 pošta Benedikt smo prejeli pismo naslednje vsebine:

Rok za plačilo davka sem imel do 15. 2. 1965. Prisilno terjatev pa sem imel že 16. 2., takrat so mi zarubili telico, težko 400 kg. Povedali so mi tudi, da mi od 15. dalje tečejo obresti. Zarubljeno telico sem prodal 23. 2. 1965 in še do danes (15. 3. 1965) nisem prejel denarja, da bi lahko plačal davek. Komu naj pripišem obresti ali komu naj se obrnem?

ODGOVOR:

»Zakon o prispevkih in davkih občanov glede pobiranja in prisilne izterjave določa:

Prispevki in davki, ki se plačujejo od katastrskega dohodka, od dejanskega dohodka in od pavšalnih osnov, se plačujejo v enakih trimesečnih obrokih, ki zapadejo v plačilo vsakega prvega v trimesečju, plačani pa morajo biti v 45 dneh po zapadlosti. Akontacija za prvo trimesečje 1965 je torej zapadla v plačilo 1. januar-

ja, skrajni rok plačila pa je 15. februar 1965.

Od prispevkov oziroma davkov, ki niso plačani v predpisanem roku, plača zavezanec 9 % obresti na leto. Od zavezanca, ki zapadlega prispevka oziroma davka ni plačal v predpisanem roku, se prispevek oziroma davek prisilno izterja. Od prisilno izterjanih obveznosti se najprej poravnajo stroški prisilne izterjave, potem obresti in nazadnje dolžni prispevek oziroma davek in denarne kazni.

Dejstvo, da je davčni dolжник prodal določenega dne živino »na kredit« in čaka na plačilo od kupca, ne oprošča davčnega dolžnika plačila obresti in stroškov eventualno uvedene rubeži.

Zasebna zadeva prodajalca živine je, da s kupcem, kateremu je prodal živino na kredit, uredi vprašanje obresti od takega kreditiranja.

Sef uprave za dohodke OS Lenart:
Janez Kostanjevec

SREČANJE

Angelca Kraner patronažna sestra

V Cerkevniku, Jurovskem dolu, Gradišcu in Lenartu lahko pogosto srečate Angelco Kraner, patronažno sestro. Ona v teh krajih vrši patronažno službo. Obiskuje dojenčke in otroke do treh let starosti, nosečnice in težje bolnike. Piše tudi socialne izvide in dela ob-

iskov pa je odvisno od vremena. Angelca mi je pred nedavnim rekla: »Z ozirom na teren in na slabo zdravstveno stanje občanov, bi bile za moje sedanje območje potrebne vsaj tri patronažne sestre. Dve leti sem omenjeno službo opravljala na območju celotne občine sama. Začetek je bil težak, sedaj pa so se me ljudje že privadili.«

Angelca obišče posamezne družine tri do štirikrat letno ali po potrebi. Večkrat naleti na težke socialne probleme in o njih poroča referentu za socialno varstvo družine pri občinski skupščini.

Angelca je povedala, da se je umrljivost dojenčkov v zadnjem času delno zmanjšala, kljub temu pa je bilo lani v občini okoli 12 smrtnih primerov dojenčkov. Glavni vzrok smrti je nedonošenost. To pa je posledica naporne dela. Nosečnice delajo na polju ali se vozijo s kolesi. Angelca svetuje, da bi žene v drugi polovici nosečnosti, ne smele opravljati težkih del.

»Vedno več porodov je v bolnišnici, kar je priporočljivo, vendar pa kmečke žene ostajajo v glavnem doma, ker morajo same plačati celoten prevoz z rešilnim avtomobilom,« je pripomnila Angelca. Nadalje je priporočala, da bi morali za potrebe občine štipendirati vsaj enega socialnega delavca, katerega danes nimamo.

»Največje težave so v družinah, ki imajo mali kos zemlje in ni nihče zaposlen. Tam je veliko otrok, ki imajo slabo nego. Zelela bi, da bi občani moje nasvete upoštevali, ne pa jih smatrali za odvečne,« nam je povedala marljiva sestra.

Franček Š.

iske po naročilu Zavoda za zdravstveno varstvo Slovenije.

V občini imamo samo dve patronažni sestr. Vsaka mora napraviti dnevno od 4 do 5 obiskov ali letno 1200. Število ob-

PREKLIC

Srečko Bračko, delavec iz Rogoznice št. 13 preključem kot nerresničen očitke, katerega sem izrekel na škodo Janeza Farazina, delavca iz Rogoznice št. 12.

NAMENILI SO VEČ SREDSTEV ZA ŠOLSKO MLEČNE KUHINJE IN SOCIALNO VARSTVO

(Nadaljevanje s 1. strani)

Čini sta kmetijstvo in obrt, ki tudi najhitreje naraščata. V kmetijstvu, ki je najmočnejša panoga v občini, se predvideva porast družbenega proizvoda za 8 %. Takšno povečanje je možno le pri povprečnih vremenskih prilikah in pri predvidenih vlaganjih. Porast za 8 % temelji v večji meri na družbenem sektorju, kjer bi se naj družbeni produkt povečal za 15,7 %.

Na področju trgovinske dejavnosti se predvideva padec družbenega produkta za 6 %. Na negativno gibanje vplivajo novi pogoji trgovanja, predvsem težji pogoji prodaje na potrošniški kredit in pomanjkanje obratnih sredstev. V panogi gostinstva je predviden porast družbenega proizvoda za 11,4 %, pri tem v družbenem sektorju samo za 6,6 %.

V obrti se predvideva največji porast družbenega produkta in sicer za 17,8 %, kar temelji predvsem na družbenem sektorju, kjer naj bi družbeni produkt porasel za 18,2 %. V teh gibanjih ni zajeta obrtna dejavnost, ki jo vršijo kmetijske delovne organizacije. Realizacija teh predvidevanj se bo ob koncu leta nekoliko spremenila v korist industrije, zaradi predvidenega prehoda podjetja »Klemos« v industrijsko podjetje.

V družbenem planu je letos prvič govora tudi o lovu in ribolovu. Lov kot pomembna gospodarska panoga je tudi športna dejavnost. Na eni strani pospešuje domači in tuji turizem in s tem ustvarja devizna sredstva, na drugi strani pa vpliva na kmetijsko proizvodnjo s tem, da uničuje škodljivce. Z lastno dejavnostjo ustvarja priznani proizvodnjo za trg. Zaradi tega je potrebno, da se lov vse bolj vključi v skupno gospodarstvo.

Za dosedanje delovanje lovstva v občini je značilno, da je vseh šest obstoječih lovskih družen delovalo nekoordinirano. Posledica takšnega delovanja je bilo neenotno vlaganje žlahtne divjadi v lovišča.

Da se v letu 1965 zagotovi enotno gospodarjenje v vseh lovskih druženih, je potrebno, da se pripravi letni program vlaganja divjadi, odstrela, lovskega turizma in izgradnje lovskih objektov — remiz in s tem zagotovi enotna politika lovske dejavnosti v občini.

Nadalje je v družbenem planu tudi rečeno, da lov in ribolov kot gospodarski in športni veji udeleževanja, sta doslej aktivno delovali v okviru lastnih družen in zvez in hkrati vplivali na pospeševanje turizma. Posebno pomembno vlogo ima predvsem lov, ki je že doslej ustvarjal precej turističnega prometa. Ugodni razvoj lovskega turizma se kaže tudi v ustvarjanju deviznih sredstev. Kljub pomanjkljivi in nekoordinirani organizaciji lovskih družen v občini so lovske družine v letu 1963 ustvarile 2.486 \$, v letu 1964 pa že 5.696 \$ ali za 129,16 % več kot v letu 1963. Se neizkoriščene možnosti dajejo ugodne pogoje za povečanje lovskega turizma. V letu 1965 bi naj lovske družine povečale turistični promet v deviznih dinarjih za 40 % napram letu 1964. Na seji je bila imenovana 6-članska komisija za lovsko in ribiško vprašanja.

Pred sprejetjem proračuna za letos je bilo precej razprave. Poudarjeno je bilo, da je potrebno v bodoče dati sredstva šolam na podlagi njihovega ekonomskega izračuna. To letos ni bilo storjeno, ker so šole ta izračun prekasno dostavile OS. Ponovno so govorili o precejšnjih razlikah v osebnih prejemkih naših prosvetnih delavcev in drugih v sosednjih občinah. Po dolgotrajni razpravi je bil osvojen predlog, ki ga je na svoji seji dal svet za zdravstvo in socialno varstvo. Za ortopedske pripomočke je bilo v predlogu proračuna predvidenih 100.000 din, odobrenih pa je bilo nato 500.000 din. Za šolske mlečne kuhinje je bil predviden milijon din, odobrili pa so dva milijona 600.000 din. Za potrebe krajevnih skupnosti je bilo predvidenih 3 milijone din, odobrenih pa je bilo samo milijon din. Poudarjeno je bilo, da si morajo KS zagotoviti sredstva iz krajevnega samopriskvka. Za posamezne postavke proračuna bi bilo vsekakor potrebno mnogo več sredstev, vendar teh ni.

Pri izdelavi proračuna in družbenega plana so bili upoštevani predlogi občanov.

Odborniki so potrdili prošnjo, da se h Komunalnemu podjetju Lenart priključi Šiviljstvo in krojaštvo Lenart. S tem bo rešeno vprašanje knjigovodskega kadra in na razpolago bodo večja obratna sredstva.

Imenovanih je bilo 40 sodnikov porotnikov za občinsko sodišče in 5 sodnikov porotnikov senatov za mladoletniške kazenske zadeve.

Občinska skupščina je potrdila sklep, da v bodoče nekateri hišni sveti ne bodo odvajali amortizacije od najemnine. Amortizacija bodo odvajali samo tisti hišni sveti, katerih zgradbe so bile zgrajene po letu 1939 (za amortizacijo se odvaja 50 % od najemnine). Amortizacijo bo potrebno odvajati tudi za tiste hiše, ki so bile po letu 1939 adaptirane v taki meri, da presega vrednost popravila nad polovico vrednosti hiše. Predlog sklepa je skupščini predlagal svet za komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve.

Odborniki so sprejeli tudi važen sklep o določitvi naselja in njegovega vplivnega območja, za katerega je potrebno izdelati urbanistični projekt v občini Lenart. Urbanistični projekt mora biti izdelan tako, da se upošteva razvoj naselja in vplivnega območja za dobo 30 let. O omenjenem sklepu bomo obširneje pisali v prihodnji številki.

OGLASI

Dekle, staro nad 20 let, z delnim znanjem kuhe, sprejmemo za gospodinjstvo pomočnico. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Kramberger, Maribor, Kamniška 4/a.

Gospodinjstvo pomočnico, pošteno in zanesljivo, sprejme tričlanska družina (štiriletna punčka). Nastop službe možen takoj, plača po dogovoru. Ing. Stiglic, Maribor, Kamniška 4/a.

STROGO

ZAPRNO

Sedemkrat sem prosila za traktor

Zgodaj jeseni 1964 sem šla v obrat Agrokombinata KZ Lenart v Voličini in prosila odgovornega tehnika, da mi pridejo s traktorjem orat njivo. Obljubil mi je, da bodo prišli, precej časa sem čakala, a ni bilo nikogar. Tako sem šla znova prosit. Od jeseni pa do danes sem prosila že sedemkrat, pa še do danes ni prišel nihče orat.

Ko sem prišla nazadnje prosit, mi je tehnik v Voličini dejal, da se samo za enega ne izplača orati. Rekel je tudi, da naj se pritožim, kjer koli se hočem, da tako ne bom ničesar dosegla.

Zanima me, kolikokrat bom morala še prositi in ali res za žensko, ki je sama na kmetiji, ni časa in se raje norčuje iz nje, češ: »Kaj mi pa moreš!«

Dobro bi bilo, da bi imel Agrokombinat zaposlene takšne tehnike, ki bodo sposobni delati v kmetijstvu in bodo imeli do kooperantov drugačen odnos.

Veršič Marija,
Zg. Voličina 83

Dotrajali poslovni prostori

TRGOVINE ODPRTE TUDI OB NEDELJAH — NOVI POGOJI ZA NAJEM KREDITOV — RAZGOVOR Z DIREKTORJEM TRGOVSKEGA PODJETJA »POTROŠNIK« LENART, TOVARIŠEM MIRKOM KOŠMERLOM

Kakšna je založenost vaših prodajal in pod kakšnimi pogoji je sedaj mogoče kupiti blago na kredit?

Večina naših prodajal je z blagom slabo založena. To velja zlasti za poslovalnico »Center« in »Železnina« v Lenartu. V samem Lenartu imamo v trgovinah za okoli 35 milijonov din povprečnih zalog. Pri takšnih zalogah pa marsikateremu potrošniku ne moremo postreči. Vzrok za slabo založenost naših prodajal je v pomanjkanju obratnih sredstev. Na poslovalnico imamo povprečno na razpolago za 2 milijona din obratnih sredstev. Kreditov za obratna sredstva ne moremo dobiti, iz tega pa izhaja, da o povečani založenosti ne moremo govoriti. Dogodi se tudi, da imamo na zalogi blago, za katerim potrošnik ne povprašuje, potrebnejšega pa nimamo. Toda to se zgodi bolj redko.

Za povečanje založenosti smo zelo zainteresirani, kajti to bi vplivalo tudi na povečanje prometa. Na drugi strani pa vpliva na slabo založenost tudi pomanj-

kanje nekaterih vrst blaga na tržišču, kot je posoda, poljsko orodje ipd.

Potrošniška posojila odobrava vse naše poslovalnice. Posojila lahko dobijo vsi zaposleni, upokojenci, invalidi in imetniki zasebne obrti. Vsak zaposlen pa lahko dobi toliko kredita, kolikor zneske petina njegovega osebnega dohodka pomnoženo s 30. Po spremenjenih predpisih se namreč za vse blago lahko dobi kredit največ za dobo 30 mesecev. Osnovni problem za potrošnika je 20 odstotni obvezni polog, katerega je po predpisih potrošnik dolžan položiti ob najetu posojila. Ponekod je morda možno dobiti posojilo tudi brez obveznega pologa, toda to je kaznivo. Potrošnika pa bi s tem samo zavajali, ker misli, da mu pologa sploh ni potrebno plačati, ne razume pa, da dobi za znesek pologa manj blaga. Podrobnejša pojasnila glede potrošniških posojil, lahko dobi vsak potrošnik v sleherni naši poslovalnici.

Obratovalni čas vaših poslovalnic?

Po odloku o obratovalnem času Skupščine občine Lenart, moramo imeti izven Lenarta prodajalne odprte vsak dan od 8. do 15. ure, v četrtek pa samo do 12. ure. V Lenartu je odprta vedno ena špecerijska trgovina in sicer od 7. do 19. ure, ostali dve prodajalni pa sta odprti od 8. do 12. ure in od 14. do 17.30 ure. Poleg tega so v

Lenartu odprte vse prodajalne vsako nedeljo od 8. do 10. ure.

V času, določenem z omenjenim odlokom, morajo biti vse prodajalne odprte. Izven tega časa pa so lahko odprte kolikor je potrebno glede na krajevne potrebe.

Kaj kupci največ kupujejo in katere prodajalne imajo največ prometa?

Od skupnega prometa odpade 60 odstotkov prometa na prehranbene artikle, 40 odstotkov pa na ostalo industrijsko blago. Na to razmerje pa vpliva tudi vprašanje založenosti prodajal. Največji promet imajo poleg poslovalnic v Lenartu, poslovalnice v Zg. Ščavnici, Jurovskem dolu in Voličini. Zelo slab promet pa je v poslovalnici v Gočovi, o kateri razpravljamo, da bi jo ukinili. Tam bomo zaenkrat skušali stanje spremeniti z boljšim kadrom. Slab promet je tudi v poslovalnici v Zamarkovi, toda tudi v tem primeru verjetno po krivdi zaposlenih v poslovalnici. Kjer imamo dober kader, je tudi promet zadovoljiv. Dobra kadra pa nam primanjkuje.

Stanje poslovnih prostorov?

Razen poslovalnice »Samopostrežba« v Lenartu, nimamo niti enega lokala, za katerega bi lahko rekli, da v celoti odgovarja namenu. V glavnem so lokali stari, vlažni, oprema je dotrajala itd. Trenutno je najslabši lokal v Zg. Ščavnici. Temelji te prodajalne so z zunanje strani popolnoma izpodkopani. Za to območje je ta lokal tudi mnogo premajhen. Z lokalom upravlja uprava poslovnih zgradb Lenart. Z odgovornimi od te uprave se že od meseca junija lani pogovarjamo o ureditvi tega lokala. Upamo, da bo letos prišlo do realizacije tega.

ZANIMIVE DOMAČE VESTI

24. marca je bila v Lenartu skupna seja svetov občinske skupščine. Na seji so razpravljali o osnutku družbenega plana in proračuna za leto 1965. Navzoči so predlagali precej sprememb v osnutku proračuna.

Pred 26. marcem so bili po krajevnih centrih občine posveti političnih aktivov. Na njih so razpravljali o pripravah na skupščinske volitve.

Na osnovni šoli v Benediktu je pričel delovati foto krožek, ki ima 10 članov. Na koncu šolskega leta bodo pripravili razstavo pod naslovom: »Fotografija 1965«.

V nedeljo, 11. marca je bila v Lenartu prva letošnja nogometna tekma med moštvom iz Zg. Ščavnice in Lenarta. Zmagali so domačini z rezultatom 11:0. Po tekmi so se zgornješčavniški nogometaši obnašali nešportno. V gostilni pri »Jožku« v Lenartu so opijanili tovariša, ki hodi šele v 4. razred osnovne šole.

21. marca (na prvi pomladanski dan) je bila v Beogradu izbira rokoborskih kandidatov za bodoče olimpijske igre, ki bodo v Meh-

ki. Lenarčani so dosegli naslednja mesta: Črneč v mušji kategoriji tretje mesto, Znuđerl v pero lahki drugo mesto in Karner v velter tretje mesto.

Na nedavni seji predsedstva in članov nekaterih komisij občinskega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij so sklenili, da bodo v počastitev 20-letnice osvoboditve priredili 16. maja občinsko revijo pionirskih pevskih zborov, ki bo v Lenartu. Na reviji lahko sodelujejo pionirski in cibanski pevski zbori.

Dramska skupina KUD Lenart se uči dramo »Krefli«. Premiera bo v drugi polovici aprila.

28. maja je v Lenartu gostovala kulturna skupina iz Sp. Ščavnice z igro »Živ pokopan«. Dvorana je bila nabito polna.

Nekateri člani društva inženirjev in tehnikov iz lenarske občine so organizirali strokovno ekskurzijo v Verono v Italijo. Tam so si ogledali kmetijsko razstavo.

3. aprila so bili lenarški rokoborci na povratnem prijateljskem srečanju v Avstriji v Firšenufeldu.

KRIZANKA

VODORAVNO: 1. prvi del imena lokalnega časopisa, ki izhaja v Slov. gor., 6. Nušič, 7. arabski žrebec, 8. moško ime, 10. geometrijski lik, 11. samoglasnik, 12. Košarkaški klub, 13. majhni roki, 16. neumen, 17. 10. in 3. črka v abecedi, 18. vrsta rezila, 19. osebni zaimek.

NAVPIČNO: 1. moško ime, 2. kopno obdano z vodo, 3. Pevka zabavnih melodij (Berta), 4. dalmatinski rek, 5. moško ime, 6. drugi del imena lokalnega časopisa, ki izhaja v Slov. gor., 9. Kosovel, 14. 100m², 15. vrsta zlitine, 16. italijanska nikalnica.

Danilo Muršec, osn. šola Lenart

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

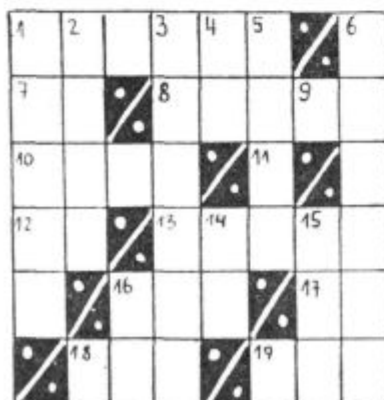
Nedavno so bili v našem uredništvu trije Maistrovi borci. Jože Pihler (69 let), Jože Gajšek (69 let) in Čeh Konrad (66 let). Jože Pihler je bil Maistrov borec od 7. januarja 1918 do januarja 1919. Na našem posnetku ga vidimo na belem konju s trobento. Jože je bil bataljonski trobentač. Posnetek pa je bil napravljen v St. Pavlu na Koroškem. Jože sedaj večkrat, doma v Čermljenšaku št. 32, pripoveduje o vojni vihri, saj je v vojni bil kar 5 let. Ko smo se zadnjič pogovarjali, so dejali, da so s pesmijo med vojno mnogo napravili. Vsem pa je žal, da so morali takrat zapustiti Gospo sveto na Koroškem.

Pomisli - ugani

Posnetek objavljen v letošnji peti številki Domačih novic je predstavljal KURENTA, ki sta prišla v Lenart iz okolice Ptuj. Žreb je tokrat izbral Lojzeta Habjana iz V. P. 3065-18, Sombor. Knjižno nagrado mu bomo poslali po pošti.

Danes dragi bralci uganite, ob kakšni priložnosti je napravljen zgornji posnetek in katerega leta? Odgovore pošljite na naslov: Domače novice Lenart, Ptujška cesta 5, do 20. aprila letos.

Ing. Jože Čeh:

2

SPOMLADANSKA DELA V SADOVNJAKIH

Pri uporabi umetnih gnojil moramo paziti na pravilna razmerja med dušikom (N), proti fosforju (P) in proti kaliju (K) t. j. N:P:K. Vrsta in količina umetnih gnojil, katere bomo uporabljali na 1 ha:

Vrsta gnojil	količina (doza)
A.) Dušična gnojila (N)	najmanj: srednja: zadostna
Nitromonkal 20 %	300 kg ali 400 kg ali 650 kg
ali Nitromonkal 26 %	230 kg ali 300 kg ali 500 kg
ali Kalkamonsalpetar 20 %	300 kg ali 400 kg ali 650 kg
ali Amonsulfat 20 %	300 kg ali 400 kg ali 650 kg
ali Čilski soliter 16 %	375 kg ali 500 kg ali 800 kg
in fosforna gnojila (P)	
B) Tomasova žlindra 18 %	200 kg ali 250 kg ali 450 kg
ali Superfosfat 17 %	200 kg ali 250 kg ali 450 kg
ali Mikrofos 28 %	130 kg ali 167 kg ali 300 kg
in kalijeva gnojila (K)	
C) Kalijeva sol 40 %	200 kg ali 250 kg ali 450 kg
ali Kalijev sulfat 52 %	154 kg ali 200 kg ali 350 kg

V kolikor se odločimo za katerokoli vrsto N gnojil (Nitromonkal 20 %, Nitrofoskal 26 %, Kalkamonsalpetar, Amonsulfat 20 % ali Čilski soliter) najmanjše, srednje ali zadostne doze, vzamemo

tudi iste doze (najmanjše, srednje ali zadostne) ene vrste P in K gnojil.

II. Redčenje in čiščenje kron je nujno opravilo vsakega sadjarja:

a) Najprej (ali vsaj) izrežemo: suhe, nalomljene, rakove ali kakorkoli nezdrave ali poškodovane veje s primerno drevesno žago ali škarjami.

b) Nato odstranimo navzkriž, navznoter rastoče veje in veje, katere so pregoste ter se zasenčujejo.

c) Nerazredčena, gosta, zasenčena, neosvetljena krona rodi količinsko malo, drobno in nekalitno sadje.

d) Le pravilno redčena, zračna in osenčena krona nam rodi redno in obilno ter kvalitetno sadje.

III. Škropljenje sadnega drevja proti raznim škodljivcem in boleznim. Vsaj enkratno temeljito zimsko in enkratno letno škropljenje je potrebno, da sploh ohranimo naše sadovnjake (da isti ne odmrejo, se posušijo zaradi bolezni in škodljivcev — ameriški kapar in rdeči pajek). Da pa pridelamo zdravo in prvovrstno sadje za na trg, pa je potrebno večkratno škropljenje:

A) Zimsko škropljenje — proti ameriški kaparjem, pedicu, jajčecam raznih uši in rdečega pajka, nasplošno proti raznim grizočim in sesajočim škodljivcem in nekaterim boleznim.

Čas škropljenja: od novembra do konca marca ali sredine aprila. (Se nadaljuje)

(Nadaljevanje iz 6. številke)

Po 8., 13. in 19. členu zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 37-209/64), temeljnem zakonu o davku na dobitke od iger na srečo (Uradni list FLRJ, št. 52-729/64) in 181. členu statuta občine Lenart (Uradni vestnik okraja Maribor, št. 21-287/64 in 35-479/64) je skupščina občine Lenart na seji obhvalila, dne 27. 2. 1965 sprejela:

ODLOK

O OBČINSKIH PRISPEVKIH IN DAVKIH OBČANOV V OBČINI LENART.

12. člen

Zavezanec prispevka od kmetijstva se priznava olajšave v obliki znižanja odmerjenega prispevka:

1. Prispevnim zavezancem, katerih skupni osebni dohodek ne presega 80.000 din letno na družinskega člana in ki preživljajo poleg dela zmožnih članov več kot dva mladoletna otroka ali odrasle za delo nezmožne člane — po 10 % za vsakega tretjega in nadaljnjega takega mladoletnega otroka in za vsakega odraslega za delo nezmožnega člana z omejitvijo, da celotno znižanje ne sme presegati 50 % odmerjenega prispevka;

2. Prispevnim zavezancem, katerih skupni osebni dohodek ne presega 100.000 din letno na družinskega člana, pa nimajo v družini za delo zmožnih članov — po 20 % za vsakega dela nezmožnega člana z omejitvijo, da celotno znižanje prispevka ne sme presegati 60 % odmerjenega prispevka.

Za mladoletne otroke se štejejo otroci do dopolnjenega 15. leta starosti. Za odrasle, dela nezmožne člane se štejejo osebe, katerih delovna zmožnost je zmanjšana za več kot 50 % in se s pričevalom javne zdravstvene službe izkažejo, da so bile za delo nezmožne več kot pol leta, moški stari nad 60 let in ženske stare nad 55 let. Olajšava se ne prizna za otroke, za katere se prejema otroški dodatek.

3. Prispevnim zavezancem, ki so imeli stroške za zdravljenje ali pogreb družinskega člana in znašajo ti stroški več kot 5.000 din, se prispevek od kmetijstva odpiše po naslednjih stopnjah:

Ce znaša izdatek nad 5.000 din v razmerju do katastrskega dohodka	Se odpiše prispevek v % od zneska stroškov
do 5 %	5 %
5 %	10 %
10 %	20 %
20 %	30 %
30 %	40 %
40 %	50 %
nad 50 %	50 %

Olajšava zaradi pogrebnih stroškov se obračuna in prizna samo od neogibnih pogrebnih stroškov.

IV. Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti

13. člen

Občani, ki z osebnim delom samostojno izdelujejo blago ali opravljajo storitve in si s tem v obliki stalnega poklica ali v obliki priložnostnega izdelovanja blaga ali priložnostnega opravljanja storitev pridobivajo dohodek, plačujejo prispevek iz

osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, če od takih dohodkov ne plačujejo prispevka oziroma davka druge vrste.

14. člen

Od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti plačujejo zavezanci prispevek iz osebnega dohodka po kategoriji v katero so razvrščeni, po naslednjih stopnjah:

Osnova	Stopnje	po dejanskem osebnem dohodku	po pavšalnemu osnovi
do 100.000	12 %	8 %	8 %
100.001	15 %	8 %	8 %
200.001	18 %	8 %	8 %
400.001	21 %	12 %	12 %
700.001	24 %	17 %	17 %
1.000.001	28 %	17 %	17 %
1.500.001	32 %	17 %	17 %
nad 2.000.000	36 %	17 %	17 %

15. člen

Določbe 12. člena tega odloka glede prispevnih olajšav zavezancem prispevka od kmetijstva, se smiselno uporabljajo tudi za prispevne olajšave zavezancem prispevka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti.

16. člen

Občani, ki priložnostno opravljajo obrtne in druge gospodarske dejavnosti v manjšem obsegu in s tem pridobivajo dopolnilni oziroma postranski dohodek, plačujejo prispevek iz osebnega dohodka v letnem pavšalnem znesku in sicer:

vrsta dejavnosti	če je njihova osnovna dejavnost	na lastnem posrestvu	redno delovno razmerje
zidarji, pleskarji, mehaniki, ključavničarji		30.000	18.000
tesarji		25.000	15.000
mizarji, kolarji, sodarji, krojači, čevljarji, tapetniki, mlatilničarji		15.000	10.000
šivilje		10.000	8.000

17. člen

Občani, katerim se odmerja prispevek od vsakega posameznega kosmatega dohodka (prispevek po dobitku), plačujejo prispevek po naslednjih stopnjah:

1. od dohodkov, od prodaje sreč in vplačil pri športni napovedi in pri lotu, ki jih organizira jugoslovanska loterija

2. od dohodkov zavarovalnih po-

verjenikov

3. od provizij poslovnih agentov in poverjenikov, uličnih prodajalcev časopisov, knjig, revij ipd., od zbiranje oglasov in naročil za take publikacije

4. od dohodkov, ki jih dosežejo s priložnostnim opravljanjem fizičnih del gospodarskim, družbenim in drugim organizacijam ter državnim organom

5. od dohodkov od prevoznitva kot postranske kmetijske dejavnosti

6. od dohodkov za delo na domu za državne organe, delovne in druge organizacije

7. od dohodkov potujočih zabavišč in od prireditelj

Zavezanec prispevka od dohodkov od prevoznitva, za prevoze, izvršene krajevnim skupnostim, se prispevek zniža za 50 %.

18. člen

Zavezanec za prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, se določijo letne pavšalne osnove za obračun prispevkov in osebnega dohodka, ki znaša za leto 1965:

1. šiviljske dejavnosti	450.000
2. krojaška, čevljarška in slaščičarska dejavnost	500.000
3. zidarska, kovarska, tesarska avtomehaničarska, fotografska, radiomehnikarska, kolarška in frizerska dejavnost	600.000
4. mizarska, sitarska in opekarska dejavnost	630.000
5. soboslikarska in pečarska dejavnost	700.000
6. gostinska dejavnost	800.000
7. avtoprevoznika in elektroinstalaterska dejavnost	840.000

19. člen

Občani, ki imajo od izkoriščanja

zemljišča v druge neemetijske namene (kopanje peska, gramoz, kanna ipd.) dohodek, ki presega 70.000 din letno, plačajo prispevek od obrtnih dejavnosti od zneska nad 70.000 din po stopnji, ki velja za prispevek od obrtnih dejavnosti obračunan po dejanskem dohodku.

20. člen

Zavezanec prispevka od obrtnih dejavnosti, ki se jim odmerja prispevek po dejanskem osebnem dohodku morajo voditi poslovno knjigo, če je njihov bruto dohodek v preteklem letu znašal več kot 10.000.000 din.

Poslovne knjige vodijo zavezanci iz prejšnjega odstavka po določbah 27. člena zakona o prispevkih in davkih občanov.

21. člen

Zavezanec, ki plačujejo prispevek iz obrtnih dejavnosti po dejanskem osebnem dohodku se določijo naslednje najnižje stopnje ekonomske amortizacije:

stroji	8 %
orodje in inventar	10 %
avtomobili	15 %

V. Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev

22. člen

Občani, ki imajo dohodek od samostojnega opravljanja intelektualnih ali drugih negospodarskih storitev, če se od njih ne plačuje prispevek iz osebnega dohodka od intelektualnih storitev po stopnji 17,5 %.

23. člen

Osnova za prispevek od intelektualnih storitev je celotni dohodek od teh storitev v letu, za katero se odmerja prispevek, zmanjšan za stroške, ki so bili za njega potrebni.

Osnova za prispevek od intelektualnih storitev za leto 1965 znaša 1.400.000 dinarjev. (Se nadaljuje)

V Cerkevniku so ponovno oživel delo ženskega pevskega zbora. Zgornji posnetek je bil napravljen na letošnji proslavi v počastitev Dneva žena v Cerkevniku. Občinski svet zveze kulturno prosvetnih organizacij je predlagal, da bi omenjeni pevski zbor prišel v upoštevanje za nastop na okrajni reviji odraslih pevskih zborov, ki bo 13. junija letos v Murski Soboti.

FILMSKI *spored*

18. aprila, PESEM UPORNIKA, meh. CS.
25. aprila, ZALJUBLJENI DE-TEKTIVI, zah. nem. film.
GRADIŠČE
18. aprila, ORIENTALKE, it. CS film.
25. aprila, PREHOD PREKO REINE.
VOLIČINA
18. aprila, ZALJUBLJENI DE-TEKTIVI, zah. nem. kom.
25. aprila, TARZANOVA NAJ-VECJA PUSTOLOVŠČINA, am. pust. film.

PISMA BRALCEV

Premalo pišete o mladini

Domače novice so mi všeč. Vse izvede zbiram, za časopis se zanimajo tudi ostali Slovenci, ki so z menoj pri vojakih in marsikateri je rekel, da list prinaša zanimive vesti. Posebno je zanimiv časopis za tiste, ki smo oddaljeni od domačih krajev. V novicah pa pogrešam pisanje o mladini. Zelel bi, da bi o delu mladinske organizacije v časopisu več pisali. Predlagam, da naj bi predsedniki aktivov Zveze mladine z listom bolj sodelovali in pisali o svojem delu. To naj bi veljalo tudi za vse

ostale organizacije, kot so SZDL, KUD itd. Lep pozdrav!

Lojze Habjanič,
V. P. 3065, Sombor

Dragi Lojze, vesel si nas, da si se ponovno oglašil. Tvoj predlog je umesten. Zaželeno bi bilo, da bi v bodoče sodelovali z listom vsi predstavniki družbeno političnega življenja na vasi. Uredništvo

Bruno Rojs iz V. P. 7345/29 iz Splita nam je poslal pismo, v katerem na podoben način kot Lojze Habjanič govori o našem listu. Na kraju pisma pa pošilja lenarškim občanom in bralcem Novic lepe pozdrave z željo, da bi ime- li čimveč naročnikov in bralcev

Domačih novic. Njegovim željam se pridružujejo vojaki, ki so doma iz naše občine in služijo vojaški rok v Splitu.

NEVERJETNE RESNICE

Mrliški oglednik iz območja lenarške občine je nedavno zapisal v potrdilo o vzroku smrti nekega občana: »Umrli je, ker je nehal dihati!«

ČESTITKA

Aloju Rojku iz V. P. 8097/2 Veliko Središče SRH, čestita ob rojstnem dnevu in mu želi obilo sreče družina Rojko.

Naši kraji po letu 1000

Piše: Franc Šuman

(40)

Najstarejši kulturni spomenik pri Benediktu je cerkev, ki ima prvo označeno letnico 853, tej pa sledijo leta 1050, 1758, 1835 in 1886. V omenjenih letih je bila ta cerkev povečana, prezidana in prenovljena. Razen te cerkve je v naših krajih še starejša cerkev Sv. Ožbalda na Ptujju iz leta 840 in Sv. Rupert pri Radgoni (sedaj Sv. Peter pri Radgoni) iz leta 843.

V okolici Benedikta je najdenih več gomil. To so masovni grobovi iz hallstattske dobe, to je v času 500—1000 let pred našim letostetjem. Tu je tudi več rimskih grobov. Najdeno je več bronastih predmetov, med temi tudi več vojaških čelad (v bližini Negove), ki jih novejša zgodovina označuje z imenom »Negovske čelade«. Ob priliki gradnje ceste Lenart—Radgona po letu 1930 so odkopali okostje mamuta (ta žival je bila precej podobna današnjemu slonu). Vse omenjeno nam potrjuje prastarost kraja in človeških naselbin.

Legenda pravi, da je v letu 1532 prišlo proti jeseni krdo Turkov, ki so hoteli požgati nekaj hiš pri Benediktu in okolici. Za to pa ni- so imeli časa, ker so jih zbrani tamkajšnji kmetje tako naglo iz-

gnali in jih zasledovali daleč proti Ptujju.

V kraju in okolici je več vrelcev s kislavo vodo. Najbolj je poznana »benediška slatina« in »ihovska« ter »tri kralovska slatina«. Naj še omenim, da so ti vrelci približno v sredini Slovenskih goric gotovo nekaj povezani z okoliškimi slatinami proti jugu in vzhodu. Če pričenjamo na ju- gu, je prvi vrelce še precej po- mešan z vodo (v Sp. Voličini), boljša slatina je že v Lormanju, še boljša ali vsaj takšna je v Zg. in Sp. Žerjavcih ter Porčiču. V teh krajih je več vrelcev. »Zg. žerjavsko slatino« so pred prvo svetovno vojno celo izvažali. S poglabljanjem omenjenega vrelca se je slatina tako poslabšala, da ni bila več za izvoz. Tam je včasih stalo tudi večje gostinsko in upravno poslopje, katero so kmalu po prvi svetovni vojni porušili. Za omenjenimi vrelci pridejo »benediški« in proti vzhodu »radenski« z okoliškimi in naprej proti severu na avstrijski strani s »slatino Gleichenberg«.

Kot posebnost je imela benediška cerkev (sedaj se ponovno vračam na začetno pripovedovanje o Benediktu) privilegiran položaj

— Pfarrgült — to je cerkveno zemljiško gospodstvo s svojimi podložniki, ki so bili raztreseni v okoliških krajih. Ti podložniki so imeli sedež sodnije v Negovi. V Benediktu je bila od leta 1599 do 1622 podružnica lenarške verske sekte skakačev, ki so imeli sedež na Perka fari. Med domačini se še danes širi ustno izročilo, da sta v cerkvi Sv. Benedikta opravi- la svojo pobožnost Solunska brata Ciril in Metod v letu 862.

Kužna znamenja v Drvanji iz leta 1618 in Bačkovi iz leta 1681 nam ohranjajo spomin na kužne bolezni, ki so takrat to razsajale. Vzhodno od Benedikta na z zelenjem obdanem hričku stoji že omenjena cerkev Sv. Trije kralji, ki ji ljudje pripisujejo visoko starost. Prvič se cerkev omenja v letu 1490. Verjetno je, da je obstajala že takrat kakšna manjša cerkvica, ki bi jo postavili, kakor je že omenjeno, ogrski plemiči. V letu 1521—1588 pa se omenja zgraditev te cerkve, ki pa je bila mogoče lahko samo dozidana in obnovljena. To obnovo pa so izvedli verjetno plemiči Kometer, katere najdemo pozneje od leta 1590 do 1620 kot graščake na gradu Drvanja. Kakšne tri kilomet-

re od strnjene naselja Bene- dikt se je nahajal na desnem bregu potoka Drvanja, za teden- nje čase lep in razkošen gradič Triebang, Triebein »Drvanja«.

Grad je bil na lepem hričku. Po obsegu bi naj bil ta grad 22 klafter dolg in 16 klafter širok in je imel tri nadstropja, tri stolpe in tri vhodna vrata. Od treh strani je bil obdan z ribniki, ki bi naj grad delno branili od sovražnikov.

Od leta 1723 je bila v gradu zgrajena cerkev in od leta 1765 je v tej posvečeni cerkvi selenski škof dovolil vsak dan, razen več- jih praznikov, za vse vernike opravljati mašo.

Kdaj je bil grad sezidan in kdo ga je sezidal, se še ni moglo zanesljivo ugotoviti. Prvi lastniki tega gradu se omenjajo plemiči Sittich, ki so bili pred letom 1590, po tem letu se že omenjajo plemiči Khometter (Kometer), ki so najbrž zgradili že omenjeno cerkev Treh kraljev. (Se nadaljuje)

Opozorilo bralcem: Tisti bralci, ki naš zgodovinski sestavek redno zasledujejo, so ugotovili, da zaradi »tiskarskega škrate« pride do manjših napak. Na koncu objavljanja tega sestavka, bomo na- stale napake popravili.

Bolezen je Naniko razjedala. Težko je kašljala, hodila k zdravnikom, na zdravljenje pa ni mogla, ker ni bilo denarja. Trpela je. Kljub težki bolezni pa se je poročila. Kmalu po poroki je obležala in se ji je zdravje kritično poslabšalo. Jakec jo je večkrat obiskal. Smilila se mu je ta dobra ženska, ki je se- danj ležala v umazanem in za- tohlem prostoru.

Vsa slabotna je Nanika ro- dila hčerke. Drobnost bitje, za katero so se vsi bali, da bo umrla. Deklica je ostala živa. Kmalu po rojstvu pa je do- bila na nogici velik izpuščaj. Sosedje in domači so poma- gali, da je deklica ozdravela. Nanika pa se ni več premak- nila iz postelje. Začel ji je za- tekati vrat.

Iz velike rane na vratu je tekel gnoj. V kamri je smr- delo po neopranih pleninah in po zdravilih. Sobice niso zračili, ker so se bali, da se bo Nanika prehladila. K hi- ši so pogosto klicali duhov- nika, ki je bolnico — tolažil in zdravnika, ki je pred Na- nikinimi svojci majal z ra- meni. Sonce je neko jutro pozlatilo gorice in Nanika je umrla.

Po blatnem klanecu so se pomikali pogrebci. Za krsto je šel Nanikin mož in njena sestra, ki je nosila drobno deklico. Stare ženske so ma- jale z glavami: »Ubogi otrok,« so govorile in opazo- vale kretnje pogrebcev. Vsi so obljubljali, da bodo dekl- ici pomagali. Tistih dobrotni- kov pa ni bilo. Deklica je rasla v bedi in je postala si- rota.

BREZ KOVČKA K VOJAKOM

NI DOLGO TEGA, KO SO NAŠI FANTJE NOSILI K VOJAKOM TEŽKE KOVČKE, KO SO SPALI NA SLAMARICAH ITD. DANES JE JUGOSLOVANSKA ARMADA POSTALA SODOBNA. KAJVEČ O TEM VAM BO, DRAGI BRALCI, POVEDAL ŠEF ODSEKA ZA NARODNO OBRAMBO OBČINE LENART, ALFRED PIRHER.

»V marcu letos je odšlo v JLA ponovno večje število mladincev — rekrutov. Zanimanje za odhod v JLA je precejšnje. Mnogi bi radi odšli v JLA v spomladanskem roku. Razumljivo pa je, da odsek za narodno obrambo pri občinski skupščini ne more vsem hkrati ustreči. Mnogi žele biti čimprej prosti vojaščine, ker imajo podjetja raje delavce, ki so odslužili vojaško obveznost.

Odhod mladeničev v JLA je danes pomembna zadeva v življenju mladincev. Na dan odhoda v JLA prihajajo mladinci trezni. Danes v glavnem tudi sami potujejo po železnici v svoje edinice. Pri organu za narodno obrambo dobijo vozno karto in dnevni, pove se jim kraj, kamor morajo iti in odpotujejo. Rekrutu je dano veliko zaupanje in ni primera, da se ne

bi javil pravočasno na določenem mestu.

Jugoslovanska ljudska armada se iz leta v leto modernizira in se tako približuje modernim armadam v svetu. Že letošnje leto bodo vojaki prejeli nove uniforme s sodobnim krojem, osebna garderoba vojaka pa se bo povečala. Vojaki bodo v bodoče nosili primerno srajco in kravato.

Po vojašnicah so odpravili slamarice in jih nadomestili z žimnicami. Vojaki danes spijo v pižami. Tudi v pogledu prehrane se predvidevajo še večje spremembe. Vsak vojak bo dobival dnevno dovolj hranilnih kalorij. Za posebne fizične napore pa bo še posebno povečan dnevni obrok hrane.

Velika skrb se danes daje izobraževanju vojaka v političnem in strokovnem pogledu. Vojak se

danes lahko tudi športno izživlja v tisti športni panogi, ki ga najbolj veseli. Lahko rečemo, da se za kulturno in športno življenje vojaka daje velika pozornost.

Zanimiva je tudi novica, da rekrut ne bo več šel v JLA z lesenim kovčkom, kot sedaj. S seboj ima lahko športno torbo ali kaj podobnega. Vzeti pa mora tudi vrečko, v kateri potem pošlje civilno obleko svojcem. Sedaj ima vsak vojak v vojašnici svojo omario in mu kovček tako ni potreben.

Aktivni ZMS in občinski komite ZMS, bi morali dajati večjo pozornost mladincem, ki odhajajo na odsluženje kadrovskega roka. Organizirati je potrebno poslovilne večere odhajajočim in jih bolj masovno spremljati do sedeža občine. Dan odhoda v JLA naj bi

ostal mladincu dalj časa v spominu, saj je to zanj pomemben dogodek.

V STATUTIH NE NAJDEMO...

(Nadaljevanje s 1. strani)
he najbolj odgovorni, imeli nadpovprečne dohodke. Pravih razlik tudi ni glede na uspehe delovnih enot. V posameznih podjetjih so po nekaterih nepisanih pravilih razdeljeni osebni dohodki tako, da so v prvi skupini direktorji, v drugi računovodje komercialnih služb, nato pridejo drugi vodilni lepo po hierarhični lestvici.

Tu in tam se slišijo pritožbe, da je v kateri delovni organizaciji plačilna lista »največja poslovna tajna«, nikomur ne pokažejo, kakšne dohodke imajo posamezniki. Komu koristi takšna praksa? Kdor denar s poštenim delom zasluži in ga dobi v skladu s sprejetimi pravili, se mu ni treba bati, da bi drugi vedeli, koliko je dobil. Taka praksa ima dve negativni posledici: Nekateri lahko v kalnem ribarju in si lahko prisvajajo več, kot jim kolektiv na podlagi dela prizna, poleg tega pa se v kolektivnih spleta legendi o nepravilno visokih dohodkih vodilnih, ki jih po navadi v resnici niti ni.

S področja samoupravljanja je nadalje Skrban dejal: »In prav od informiranosti, ki je neprimerno več, kot samo formalno obveščanje je odvisno, kako se bo razvijalo neposredno upravljanje, to

mere neurejene, ni preveč socialistične demokracije, kot skušajo to dokazovati posamezniki. Tam je potrebno več demokracije in to takšne, da bodo vsi zaposleni vedeli za kaj so odgovorni in kaj se dogaja okrog njih.«

»Ni za podcenjevanje nekaterih mišljenj, da je sindikalna podružnica v glavnem transmisija drugih političnih faktorjev ali pa samoupravljanja, češ, njena naloga je, da tolmači in izvršuje sklepe ter zaključke uprave, vodilnih ljudi in organov samoupravljanja. Se vedno so globoko korenine mišljenj, da mora sindikalna podružnica pretežno svojo dejavnost usmeriti na organiziranje kulturno zabavnega življenja, nabavo ozimnice in slično. Prav tako obstajajo mišljenja, posebno v zadnjem času, da sindikalna podružnica izgublja smisel obstoja, z uvedbo samoupravnih teles, posebno pa še s konstituiranjem delovnih kolektivov in delovnih skupnosti kot samoupravnih teles. Posebno vprašanje, ki zasluži še posebno pozornost, je vloga sindikalne podružnice v izražanju želje delavcev, ki so v neposrednem procesu proizvodnje. V zvezi s tem se čisto formira aktivnost in sklepi sindikalnih podružnic, samo na osnovi sklepov družbeno upravnih in političnih faktorjev v delovni organizaciji in v naprej sprejetih stališčih izvršnih odborov sindikalnih podružnic. Potrebno pa bi bilo, da se gre na to, da so sklepi in stališča mišljenja celotnega članstva podružnice. Z ozirom na obstoj več družbeno političnih in upravnih faktorjev v delovnih organizacijah in delovnih skupnostih, bi bilo potrebno v cilju, da se izognemo dupliranemu delu, v kolikor je to mogoče, da se razmeji metoda in vsebina dela vseh teh činiteljev in da se njihova aktivnost medsebojno uskladi. Sindikalne podružnice si morajo izdelati letni program dela in ga potem v celoti realizirati,« je povedal predsednik, ki je med drugim še dejal: »Da družbenim službam naša občina ne more zagotoviti minimalnih potrebnih sredstev, je predsednik OSS prikazal naslednji podatek proračunske potrošnje na prebivalca: v SRS 62.000, v SFRJ 43.000,

»v občini Lenart pa le 29.000 din. Ti podatki jasno dokazujejo, da tudi v republiki Sloveniji obstajajo nerazvita območja, ki jih bo potrebno v republiškem merilu obravnavati s posebno skrbjo.«

V zvezi s statuti delovnih organizacij je poročevalec poudaril: »V statutih nekaterih delovnih organizacij najdemo lepo deklarativno nanizana načela o samoupravljanju, o delitvi dohodka po delu itd., ne najdemo pa v njih človeka proizvajalca. Preveč je v nekaterih statutih še poudarjen odnos podjetja napram delavcu — proizvajalcu, namesto da bi v prvi vrsti bili regulirani odnosi med delovnimi ljudmi v upravljanju, sprejemanju odločitev itd.«

V razpravi je **Gabrijel Kosi** dejal, da naj bi se ukinilo potrjevanje zdravstvenih izkaznic v delovnih organizacijah pred vsakim odhodom na zdravniški pregled. Knjižica ima vse potrebne podatke in je lahko kot stalnejši dokument. Zaradi potrjevanja zdravstvenih izkaznic v delovnih organizacijah izgubijo zaposleni precej dragocenega časa.

Ivan Kebler je med drugim dejal, da so lani dvignili v lenarškem Agrokombinatu osebne dohodke samo tistim, ki so prejimali do 50.000 din. To pa je slabo vplivalo na strokovni kader. Kasneje so bili osebni dohodki strokovnega kadra izenačeni z dohodki v sorodnih delovnih organizacijah. S tem pa je ponovno nastala precejšnja razlika med višjimi in nižjimi prejemki. Zadruga za mehanizacijo ne more dobiti kreditov, ker nima 50 % lastne udeležbe. Kmetovalci pogosto prodajajo zemljišča s hišami vred. Zadruga bi odkupila več hiš, če bi imela sredstva. V hišah bi lahko stanovali delavci kombinata. Nastaja vprašanje dviga proizvodnje na večjih površinah. Strojev je premalo, delovna sila pa odhaja v industrijo ali v Avstrijo. Lani so se kadri na Agrokombinatu zalagali pri delu nadpovprečno, da bi dosegli čim boljše proizvodne rezultate, kar je v veliki meri tudi uspelo. Preko poletja je na kombinatu zaposlenih okoli 400 delavcev. Za te delavce sedaj ni družbene prehrane. Z ostalimi delovnimi organizacijami se bo potrebno dogovoriti za organizacijo skupne družbene prehrane.

Problem kmetijskih delovnih

organizacij je tudi nestalnost kadra, ki močno vpliva na proizvodni efekt.

Franc Kovačič je nadalje dejal, da so težave pri postopku odkupa zemlje, ker občinska arondacijska komisija prepočasno rešuje pogodbe. Težave pa so tudi, kje dobiti osnovna sredstva za na novo pridobljena zemljišča.

Janez Časar je povedal, da je v Brestu slab strojni park, ki ovira hitrejšo in kvalitetnejšo proizvodnjo. Pojavlja se tudi vprašanje primerne delovne sile.

Franjo Muršec je poudaril, da se v občini dvigajo osebni dohodki hitreje kot proizvodnost. Tako so se lani dvignili osebni dohodki od 16 do 20 %, produktivnost pa od 6 do 8 %. Delavcu je potrebno omogočiti, da si bo lahko izračunal za vsak teden ali celo dan sproti, koliko bo zaslužil, s tem bo dvignjen efekt proizvodnje. Osnovna sredstva so močno iztrošena, vendar moramo njihovemu čuvanju posvetiti več skrbi. Delovne organizacije postajajo vedno bolj samostojne in zato se morajo delavci seznaniti z vsemi problemi podjetja. Delovne organizacije morajo posvetiti večjo pozornost izostankom iz dela. Ti izostanki so pogosti predvsem v spomladanskem obdobju, ko je veliko število bolezenskih dopustov.

Stanovanjsko problematiko bi morale kmetijske delovne organizacije reševati na ta način, da ne bi popravljale starih oddaljenih vinskih, temveč bi gradile stanovanja v centrih, kjer so potrebne komunalne in kulturne institucije. Nekatero površino kmetijskih zadrug so precej oddaljene druga od druge in so vsled tega proizvodni stroški zelo visoki. Potrebno je takšne površine dati v najem tistemu, ki jih bo lažje koristneje uporabil.

Slavko Stefanec je izrazil mnenje, da se mladina premalo zanima za probleme delovne organizacije.

(Konec v prihodnji številki)

OBVESTILO

Cenjene bralce Domačih novic obveščamo, da sta se uredništvo in uprava časopisa preselila iz Radgonske ceste 9, na Ptujsko cesto 5. Uprava je v pritličju soba 3, uredništvo pa v I. nadstropju soba 15—17 (novi blok).

Tone Skrban

istočasno pomeni tudi rast produktivnosti in standarda. Iz izkušnje vemo, da tam, kjer so raz-